

Закон збереження повної механічної енергії для системи матеріальних точок

Практичне заняття №6

**Сумський
державний
університет**

- ▶ **Відскануйте QR-код за допомогою смартфона, пройдіть тестування (0,5 б)**

<https://vseosvita.ua/test/start/fwm105>

Особливості розв'язування задач

Розв'язуючи задачі на зміну стану системи тіл, доцільно враховувати такі рекомендації:

1. Якщо у будь-який момент часу повна механічна енергія ізольованої системи дорівнює E_1 , а у будь-який наступний момент часу – E_2 , то $E_2 - E_1 = 0$.

2. Якщо система тіл не є ізольованою, тобто на тіло (систему тіл) у процесі його переходу з одного стану в інший, крім сили тяжіння, діють інші – зовнішні сили, то робота цих сил дорівнює зміні повної механічної енергії: $A = E_2 - E_1$.

Під час розв'язування задач, у яких розглядається тільки зміна механічної енергії, доцільно виконати такі дії:

1. Зробити схематичний малюнок і записати формулу $A = E_2 - E_1$.

2. З'ясувати перший і другий стани тіла (системи тіл).

3. Вибрати нульовий рівень відліку потенціальної енергії.

4. Врахувати можливість використання таких формул для роботи, видів механічної енергії:

$$A = FScos\alpha, \quad A = \frac{1}{2}FS, \quad A = \frac{kx^2}{2} = \frac{F^2}{2k}, \quad E_{\text{п}} = mgh, \quad E_{\text{к}} = \frac{mv^2}{2}, \quad E_{\text{п}} = \frac{kx^2}{2}.$$

Задача 1. Куля масою 10 г летить зі швидкістю 500 м/с та пробиває дошку товщиною 2 см. При цьому швидкість кулі зменшилась до 300 м/с. Визначити середню силу опору при рухові кулі в дошці.

Задача 2. Яку роботу треба виконати, щоб з криниці глибиною 10 м підняти відро з водою масою 8 кг на тросі, кожен метр якого має масу 400 г?

Задача 3. Куля масою m_1 , яка мала горизонтальну швидкість v_1 , вдаряється об вільно підвішений дерев'яний брусок масою m_2 і застряє в ньому, занурившись на відстань S .

Знайти:

- 1) на яку висоту підніметься брусок після удару кулі;
- 2) силу опору дерева руху кулі

Задача для самостійного розв'язання

4.15 Визначити найменшу висоту, з якої повинен скочуватись візок з людиною по жолобу, що переходить в петлю радіусом $r = 6 \text{ м}$, щоб не відірватися від нього у верхній точці петлі. Тертям знехтувати.